

Sygn. akt III KZ 20/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **D. D.**

o wznowienie postępowania,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 10 maja 2018 r.,

zażalenia skazanego

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 29 stycznia 2018 r., sygn. akt II AKo .../17, o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 16 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy w S. przekazał do Sądu Apelacyjnego w G. wniosek D. D. – własnoręcznie przez niego sporządzony – o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt XIV K .../15, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 28 czerwca 2016 r., sygn. akt XI Ka .../15. Wniosek ten uzupełniony został kolejnymi pismami skazanego z dnia 27 sierpnia 2017 r. i z dnia 5 października 2017 r. (data wpływu do SA).

W uwzględnieniu wniosku D.D. z dnia 15 września 2017 r. zarządzeniem z dnia 23 października 2017 r. wyznaczono skazanemu – na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. – obrońcę z urzędu.

Obrońca ten w osobie adw. Ł. B. pismem z dnia 28 listopada 2017 r. wraz z załączoną do niego opinią prawną poinformował Sąd Apelacyjny, że nie znalazł

podstaw do złożenia w przedmiotowej sprawie wniosku o wznowienie postępowania. W związku z tym, zarządzeniem z dnia 29 listopada 2017 r. wezwano skazanego w trybie art. 120 § 1 k.p.k. do usunięcia braku formalnego wniosku o wznowienie przez jego sporządzenie i podpisanie przez obrońcę z wyboru.

Pismem z dnia 12 grudnia 2017 r. D. D. wystąpił z wnioskiem o wyznaczenie mu innego obrońcy z urzędu wskazując, że dotychczasowy nie spotkał się z nim w areszcie śledczym, w którym jest osadzony. Wniosku tego Sąd Apelacyjny w G. postanowieniem z dnia 20 grudnia 2017 r. nie uwzględnił. Skazany ponownie wezwany został do usunięcia braku formalnego wniosku w zakresie przymusu adwokacko-radcowskiego zarządzeniem z dnia 21 grudnia 2017 r., doręczonym w dniu 2 stycznia 2018 r. W zakreślonym terminie (do dnia 9 stycznia 2018 r.) D. D. wniosku spełniającego wymogi formalne nie złożył, natomiast w kolejnych pismach podtrzymywał swoje żądanie wyznaczenia następnego obrońcy.

Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2018 r., sygn. akt II AKo .../17, na podstawie art. 120 § 2 k.p.k., Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w G., w oparciu o przepis art. 120 § 2 k.p.k. odmówiła przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania osobiście złożonego przez D. D.

Zarządzenie powyższe zaskarżył skazany kwestionując opinię prawną dotychczasowego obrońcy z urzędu, a także podnosząc niezasadną – w jego ocenie – odmowę wyznaczenia mu kolejnego adwokata lub radcy prawnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego nie mogło zostać uwzględnione.

Brak formalny wniosku o wznowienie postępowania, jakim jest złożenie wniosku niespełniającego wymogu określonego w art. 545 § 2 k.p.k. (sporządzenie go i podpisanie przez obrońcę lub pełnomocnika) ma charakter usuwalny.

W związku z tym wnioskodawcę należy wezwać do jego usunięcia w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Uzupełnienie braku w terminie, a byłoby nim złożenie wniosku sporządzonego przez adwokata lub radcę prawnego, wywołuje skutki od dnia jego wniesienia. W przeciwnym wypadku pismo uznaje się za bezskuteczne, co w odniesieniu do wniosku o wznowienie postępowania, który został sporządzony

przez samego skazanego, powoduje wydanie zarządzenia o odmowie jego przyjęcia (art. 120 § 2 k.p.k.).

Ten tryb postępowania w niniejszej sprawie został przez Sąd Apelacyjny w G. dopełniony. Po wydaniu opinii prawnej przez obrońcę wyznaczonego skazanemu z urzędu, który nie znalazł podstaw do sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie, a następnie odmowie wyznaczenia kolejnego obrońcy z urzędu, D. D. wezwany został do usunięcia braku formalnego w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Ponieważ w określonym mu terminie, tj. do dnia 9 stycznia 2018 r. wniosek o wznowienie postępowania spełniający wymóg z art. 545 § 2 k.p.k. nie wpłynął, wydanie decyzji o treści jak w zaskarżonym zarządzeniu było – zgodnie z przepisem art. 120 § 2 k.p.k. – koniecznością.

Powyższego nie mogą zmienić te wszystkie twierdzenia skarżącego, w których kwestionuje on stanowisko zajęte w tej sprawie przez adw. Ł. B. domagając się jednocześnie wyznaczenia następnego obrońcy.

Argumentacja zawarta w tym przedmiocie w zażaleniu nie wytrzymuje konfrontacji z opinią obrońcy, która wbrew wywodom skazanego jest niezwykle wyczerpująca i odnosi się do wszystkich aspektów sprawy wskazywanych w pismach przez D. D., na co trafnie zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny w postanowieniu z dnia 20 grudnia 2017 r. nie uwzględniając wniosku skazanego o wyznaczenie kolejnego obrońcy. Przypomnieć w tym miejscu należy, że obrońca wyznaczony z urzędu, jako profesjonalista, zajmując stanowisko w przedmiocie ewentualnych podstaw wznowieniowych, bądź stwierdzając ich brak, ma pozycję autonomiczną i nie musi wyrażać w tym zakresie poglądów zbieżnych z reprezentowaną przez niego stroną. Nie ma również w takim wypadku znaczenia brak kontaktu osobistego obrońcy ze skazanym. Obrońca z urzędu wyznaczony w trybie art. 84 § 3 k.p.k. powoływany jest z racji zaufania do samego zawodu adwokata, a nie jak przy obronie z wyboru, zaufania mocodawcy do określonego z imienia i nazwiska członka palestry. Każdy przy tym obrońca, w tym ustanowiony z wyboru, działa samodzielnie i, chociaż bez wątplenia kontakt osobisty z osobą, którą ma bronić jest tu pożądanym, to nie można uznać go za bezwzględnie obowiązujący, tym bardziej w sytuacji, gdy chodzi wyłącznie o rozważenie czy istnieją podstawy do złożenia wniosku o wznowienie postępowania. Podstawy

wznowieniowe są ściśle określone, zaś obrońcę z urzędu ustanawia się w takim wypadku aby, jako podmiot kwalifikowany, dokonał analizy akt sprawy właśnie pod takim kątem, a nie po to aby sporządził wniosek o wznowienie, gdyż taka jest wola skazanego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2011 r., II KZ 14/11, LEX nr 794845). W ten sposób zostaje w sprawie zrealizowany wymóg rzetelnego procesu, bowiem sąd nie ma obowiązku wyznaczać kolejnych obrońców z urzędu aż do uzyskania przez wnioskodawcę oczekiwanego efektu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2011 r., III KZ 20/11, LEX nr 811870).

Uwzględniając całokształt poczynionych wyżej rozważań, a więc zgodność z obowiązującymi przepisami zaskarżonej decyzji procesowej, której argumentacja zawarta w zażaleniu nie podważyła, należało postanowić, jak na wstępie.

kc